

Litteratur.

—o—

Barndom: — En Bog om Børn. — 196 Sider. — G. B. N. F.

„En Urt er der, som har dybere Rødder og sartere Blade, end Havens andre Vækster; den ses kun af de vaagneste Øjne, den taaler kun Berøring af de blødeste Hænder, og dens Tørst maa slukkes af Vand fra de rene Kilder, om den skal bevare sin Farves fine Skær og sin Stængels Rankhed.

Denne Blomst i Barnets Sind er Trangen til Viden om Livet og om sit eget Ophav.“

Disse Ord er et Citat af den foreliggende Bog og af Forfatterinden kaldet et Uddrag af „Tante Mekkas Dagbog“. De rummer da ogsaa den Kærne, hvorefter den er skreven, og røber tillige, med hvilken Finsans Forf. er udrustet til at vejlede paa et af Tidens mest omdisputerede og vanskeligste Omraader. Thi vanskeligt maa det vel være, siden saa mange, baade Forældre og Lærere, læge og lærde, har tumlet med Spørgsmaalet uden at komme til noget endelig godkendt Resultat. At der bør gives Oplysning paa disse Omraader, er næsten alle enige om, men hvem der skal give dem, hvorledes de skal gives, og i hvilken Alder Barnet skal være for at modtage og forstaa de givne Oplysninger paa rette Maade — derom har man talt og skrevet i det uendelige.

disse Egenskaber fandtes hos Birgitte, men ikke blev tagne i Brug af det praktiske Liv saaledes som hos Margrethe, og der aabner sig uvilkaarlig for Tanken et Perspektiv tilbage over al det kvindelige Skarpsyn og diplomatisk Snilde, der i Tidens Løb er ofret paa den Guddoms Alter, som kaldes Skabningens Herre, og fremad over de vide Marker, som nu med denne nye Grundlov aabner sig for Kvinders Evner og Virkelyst.

„Geniet har intet Køn.“ — Naar Margrethe, baaret højt paa sin kraftige Gangers Ryg rider fra Borg til Borg i sine tre Lande og personlig mægler i Stormændenes Strid og hører paa Smaaamands Klage, hvilket vi har et skrevet Vidnesbyrd om i disse den svenske Adels Ord om hende, „fordi hun haver med os omgængt og nær os været,“ da er det kun kvindeligt Snerperi, som ser en Fornægtelse af hendes Køns Værdighed i den Omstændighed, at hun sid-

Og saa er Sagen maaske dog lige til. Ialtfald forekommer det Læseren saaledes, naar hun eller han er færdig med denne lille tiltalende Bog. Alt er her forklaret saa naturligt, saa fint og dog saa udtømmende, at man absolut ikke behøver at sætte det store Apparat i Scene, som Forfatteren foreslaar i Slutningen af Bogen, med Henvendelse til Kultusministeren o. s. v. Jeg havde nær sagt, det er tilstrækkeligt, at man lader Børnene selv faa Fru Nalbandians Bog i Hænde, saa vilde de foruden at stifte Bekendtskab med nogle begavede Børns fantasifulde Lege, ogsaa faa alle nødvendige Oplysninger paa en behagelig, nænsom og sund Maade. Mest interessant virker dog maaske Bogens fine Lydhørhed for Ungpigers indbyrdes Samtaler om Emner, der vagt strejfer det erotiske, — hvorledes disse tiltrækker den ene, medens den anden endnu synes ganske uberørt og upaavirket deraf, — højest vækker det maaske hendes Interesse rent sagligt. Der er ikke Tvivl om, at Forf. her ser rigtigt, at disse Spørgsmaal er af meget forskellig Betydning ikke alene for de forskellige Aldersklasser, men ogsaa for de forskellige Individuer, og derfor vil ingen enkelt Regel kunne løse Spørgsmaalet.

Vi vil paa det indstændigste tilraade vore Læsere selv at gøre sig bekendt med denne fine, rene og kloge — højest nyttige Bog.

—F.—

Tak.

—o—

Ved at gennemse de sidste Aargange af Bladet „Kvinden og Samfundet“ er der et Navn, jeg bliver mindet om, det er Hr. Overretssagfører Munch-Petersens. Vor Tids Mennesker har saa travlt, at man ofte glemmer Navne, som har fortjent Anerkendelse for deres Arbejde.

Jeg mindes den Tid, da enhver Kvinde eller Mand, der vovede offentligt at paatale Uretfærdigheden i Kvindernes Udelukkelse fra direkte Indflydelse paa Samfundets Styrelse, blev anset for — at være lidt til en Side. Selv om Overretssagføreren ikke har været med i Arbejdet fra Begyndelsen, har Kvindesagen og særlig Valgretten haft en meget værdifuld Støtte i Hr. Munch Petersen — som Medlem af Fællesstyrelsen — det bør Kvinderne ikke glemme — derfor hjertelig Tak for den Tid, De har arbejdet for os — tilføjende — særlig henvendt til den yngre Slægt: „Glem ikke dem, der har arbejdet for Kvindernes berettigede Krav i den Tid, der er gaaet.“ — Sejren betragter jeg som vunden — Frugterne høstet — men de, der har bearbejdet Jorden og saet Sæden, maa ikke glemmes — men have deres velfortjente Tak og Anerkendelse.

Aalborg i September 1915.

Bartholine Jørgensen.

der højt til Hest i Stedet for at lade sig drage mageligt af Sted i hængende Karm ad Veje, hvor Karmens plumpe Hjul maatte blive stikkende i Dyndet hvert Øjeblik, og naar hun brydte Stormandsvælden til Fordel for et stærkt og levedygtigt Kongedømme, som ved retfærdige og kraftige Love kan beskytte de smaa og svage i Samfundet mod de stores Overgreb, da er det kun doktriner Demokratisme, som fornægter og forkaster hende og stirrer sig blind paa Magtens Symbol om hendes Tinding, i Stedet for at fæste Blikket paa de uimodsigelige Vidnesbyrd om hendes Hjerte for Almuen, som Historien har overleveret os. „Og bede vi alle, Klerke, Landbo, Bønder og Almue, venligt og kærligt, at hvis vi og vore Føgeder hidtil haver gjort Eder noget imod, at I det for Guds Skyld os og dem forlade. Vi ville Eder gerne yderligere til Vilje og Gode være, hvor vi kunne og formaa.“ Kun gennem den

Kongevælde, Margrethe tilstræbte, ikke for sin egen Skyld — hun havde aldrig saa snart sat Kronen paa sit Hoved, før hun gav den til sin Plejesøn, Erik af Pommern — men for sit Lands og Folks Skyld, thi kun et stærkt Kongedømme kunde skabe Orden og Retssikkerhed i det retsløse Rige, kun gennem den Kongevælde gik Vejen til vore Dages Folkevælde. Med hendes store Forordning af 1396, som indledes med det Paa-bud, at alle skal holde: „Kirkefred, Kvindefred, Hüsfred, Gaardfred, Plovfred og Tingfred“ er Grundlinierne trukne for vore Dages folkelige Samfund, og de Ord, en svensk Historieskriver har sagt om hende: „Hun vilde hjælpe alle og enhver til lige Ret og Lov, styrke Retfærdighed og undertrykke al Uret, hvilket Gud hende lønne,“ de kunde enhver Socialdemokrat i vore Dage uden Blusel anvende paa sig selv. e—e.

(Fortsættes).